

Volgende maand wordt ze vijftig. Vlak na een verhuizing blikt *Opsporing verzocht*-presentatrice Anniko van Santen terug op de eerste helft van haar leven. En op een zeer bewogen jaar.

Tekst: Bram de Graaf. Fotografie: Ester Gebuis. Styling: Pieter van Loon.
Visagie: Ciel Coenders.

‘Ik ben er trots op
dat ik het als ouder
beter heb gedaan
dan mijn vader’

Anniko
van Santen

Vijftig!

Anniko van Santen kan het nauwelijks

geloven. Toch heeft de presentatrice van *Opsporing verzocht* met deze leeftijd minder moeite dan destijds met dertig worden. “Ik dacht toen: verdorie, nu kan ik nooit meer een wonderkind zijn,” zegt ze op een zonnige winterochtend in haar nieuwe huis midden in de natuur. “En bij veertig jaar: nu ben ik in een gezelschap nooit meer de jongste.”

Hoe heb je je 49ste levensjaar ervaren?

“Het was op z’n zachtst gezegd een bijzonder jaar, en dat geldt natuurlijk voor iedereen. Eenzaam en heftig. Ik heb voortdurend op mijn tandvlees gelopen. Ik beschouw mezelf als een enorme einzelgänger, maar ik heb mensen echt gemist. Normaal loop ik voor het programma de montagekamer in om te overleggen, nu moest alles per mail. En de materie ervan – geweldadige berovingen, verkrachtingen, noem maar op – maakt bij mij vaak veel emoties los; om die te verwerken heb ik mensen om me heen nodig. Maar als gezicht van een liveprogramma moet ik heel zuinig op mezelf zijn, ik ben niet makkelijk te vervangen. Daarom zag ik zelfs mijn 78-jarige moeder in Limburg nauwelijks. Kortom: ik heb dit levensjaar voornamelijk in de kluizenaarsstand gestaan.”

En toen gingen ze ook nog aan je stoelpoten zagen!

“Ook dat, ja. De NPO wilde het aantal uitzendingen van *Opsporing verzocht* drastisch verlagen. Ik was ontzettend verontwaardigd. In september had ik nog een koninklijk lintje gekregen vanwege mijn rol daarin. Enerzijds was er de waardering, anderzijds moest ik met mijn hakken in het zand om het programma te redden. Dat was vreemd. Gelukkig is het niet doorgegaan. Maar ik realiseerde me toen wel dat mijn lot op televisie erg met dat programma verbonden was. Als dat wegvalt, wat is er dan?”

Gewanhoopt?

“Nee, ik vind honderdduizend dingen leuk. Zolang ik internet en boeken heb, zal ik de dagen wel doorkomen. Maar dit is het allermooiste programma om te maken. We hebben een enorme impact. En ik maak mezelf nuttig. Dat is heel belangrijk in mijn leven: nuttig zijn.”

‘Ik vind honderdduizend dingen leuk. Zolang ik internet en boeken heb, zal ik de dagen wel doorkomen’

Over Anniko

Anniko van Santen (Zwolle, 19 april 1971) studeerde Psychologie, maar stopte daarmee vanwege haar televisiewerk. Ze werd bekend met *Telekids* bij RTL4 en stapte in 2000 over naar de publieke omroep. Sinds 2005 presenteert ze *Opsporing verzocht*. Ze is getrouwd met tv-maker Remco van Leen, met wie ze twee kinderen heeft: dochter Kat (2001) en zoon Mink (2003).

Naast alle perikelen rondom *Opsporing verzocht* en corona, is Anniko het afgelopen jaar ook verhuisd: van de stad (Hilversum) naar het platteland (Veluwe). “Ook dat was heel vermoeiend, haha.”

Waarom wilde je de stad uit?

“Mijn werk is extreem voorspelbaar: elke dinsdag heb ik live-uitzending. Voor de komende jaren staat dat vast. Ik dacht: als ik hier blijf wonen, blijft alles hetzelfde. Laten we het roer omgooien, de boel weer eens opschudden. Mijn man Remco en ik wilden altijd al buiten wonen en nu onze beide kinderen eindexamen hadden gedaan, kon het. Het is heerlijk om geen last meer van anderen te hebben; tijdens de eerste lockdown ergerde ik me soms flink aan burens die buiten de radio keihard hadden aangezet. Nu steek ik de straat over en sta ik midden in de natuur. Sinds twee jaar volg ik een imkerkursus, ik vind het fantastisch om met die bijen bezig te zijn. En we hebben nu vier schapen te leen. Vanochtend zat er een met zijn hoorns vast in het hek en die heb ik bevrijd. Zo leuk.”

Ervoer jij het ook zo bij het vullen van de verhuisdozen dat je leven aan je voorbijtrok?

“Zeker. Ik stuitte op stapels fotoboeken. Tijdens het doorbladeren ervan besepte ik weer hoeveel ik van de wereld heb gezien. Ik heb een periode veel voor het Wereld Natuur Fonds gereisd en de grootste avonturen beleefd, waarvan ik een hoop alweer was vergeten. Zoals een helikoptervlucht boven Zuid-Afrika.”

Word je daar weemoedig van?

“Elke tijd heeft z’n mooie kanten. Wat ik wel mis, zijn kleine kinderen om me heen. Ik word megablij van hen, daarom heb ik destijds veel kinderprogramma’s gemaakt. En naast mijn werk heb ik me altijd vol op mijn eigen kroost gestort. Kinderen hebben veel fantasie en kijken open naar de wereld. Het zijn net sponsjes; de hele dag door zie je

kwartjes vallen. Ik was van plan om een deeltijdopleiding voor de pabo te doen, maar dat heb ik nu vanwege de corona uitgesteld. Ik functioneer namelijk beter met twee doelen in mijn leven. Want ik heb erg de neiging om anders helemaal in mijn werk op te gaan, dan zit ik tot twee uur in de nacht achter mijn computer.”

Bladerend door die fotoboeken: wanneer was je het gelukkigst, denk je?

“Ik moet bekennen dat ik wel een beetje heimwee kreeg naar die periode dat ik vaak op pad was voor het WNF. Het wereldreizen gaf me een enorm gevoel van vrijheid. Elke dag was onvoorspelbaar, deed ik nieuwe indrukken op en ontmoette ik nieuwe mensen. Ik leefde op de toppen van mijn zijn, ik straal op die foto’s. Ik ben heel blij dat ik het heb meegemaakt, dat geeft rust. Maar het hoorde bij die levensfase. Daarna kwamen de kinderen en *Opsporing verzocht*, er kwam structuur in mijn leven. Een andere manier van gelukkig zijn, die paste bij die fase.”

Anniko stuitte ook op fotoboeken uit haar jeugd; een fase waarin ze iets minder gelukkig was. Ze groeide vanaf haar negende levensjaar op in Roermond, met haar moeder en broer. Daarvoor woonden ze in het Gelderse Dieren. Ze hadden die plaats halsoverkop verlaten om te ontsnappen aan haar agressieve Hongaarse vader. Hoewel het een heftige tijd was, heeft die periode geen diepe littekens achtergelaten, zegt ze. “Nu ik ouder ben, denk ik weleens: het was misschien extreem om zo van de ene dag op de andere in een totaal nieuwe omgeving te worden geplaatst, maar als kind doe je dat gewoon. Kinderen zijn ultieme overlevers en aanpassers. Ik heb het niet als traumatisch ervaren.”

Hoe heeft dat je gevormd?

“Door die periode leerde ik al jong voor mezelf zorgen. Maar of ik daarom zo’n einzelgänger ben? Ook in Limburg had ik veel vriendinnen om me heen, al was de sfeer er natuurlijk anders dan in Gelderland. Ik moest erg wennen aan de taal, maar zat gelukkig op een openbare school in een nieuwbouwwijk met allemaal nieuwe kinderen. Mijn grote geluk was dat ik een ontzettend leuke moeder heb. Zij zorgde altijd voor een prettig thuis. Toen mijn vader er nog was, hing er altijd spanning in huis. Om het minste of geringste werd hij boos. En dat was na de scheiding voorbij. Mijn moeder voelde zich weer fijn. Er was weer zuurstof.”

Je vader was in 1956 voor de Russen uit Hongarije gevlucht. Was hij achteraf gezien niet gewoon getraumatiseerd?

“Hij heeft zich altijd een buitenstaander gevoeld; zowel in Hongarije als in Nederland. Ik denk dat er bij hem sprake was van een persoonlijkheidsstoornis. Hij had een ontzettend kort lontje; dat zat in zijn familie, hoorde ik later. Maar de situatie heeft hem zeker niet geholpen.” ►

Vlak voor zijn overlijden in 2016 kreeg je weer contact met hem. Hoe belangrijk was dat achteraf voor je?

“Het was vooral voor hem fijn.”

Dat klinkt vrij kil.

“Tja, liefdevol is een te groot woord. Daarvoor is er in de start te veel mis gegaan. Maar als afsluiting was het goed.”

Zit er iets Hongaars in jou?

“Ik weet eerlijk gezegd weinig van die kant. Ik ben een paar keer in Hongarije geweest, maar dacht nooit: dit is mijn thuis. Het enige wat ik een beetje herken van mijn vader in mezelf is een melancholische kant.”

En hoe lang is jouw lontje? Je moet dus niet te hard de radio aanzetten in jouw buurt?

“Haha. Ik ben vrij gepassioneerd, maar ben veel stabiel en makkelijker dan mijn vader. Dat doe ik niet bewust. Ik heb geen boekje aangeschaft van: hoe word ik een goede ouder? Maar ik ben er wel trots op dat ik het als ouder beter heb gedaan dan hij. Al doe ik natuurlijk ook weleens iets fout als moeder. Maar niet zo desastreus.”

Wat zocht je in een partner?

“Iemand die me begreep en bij wie ik me veilig voelde. Daarnaast wilde ik natuurlijk ook vlinders voelen. En dat had ik bij Remco. Hoewel we allebei in een andere relatie zaten, vielen we als een blok voor elkaar. Hij had een enorme levenskracht en veel kennis. Hij is erg goed in zijn werk en ontzettend grappig, hij maakt dingen licht. Ik kende dat niet. Ik houd erg van mensen die de wereld groter maken en open zijn. En ik vind hem nog steeds heel erg aantrekkelijk, haha.”

Was het je missie om dat gezin bij elkaar te houden?

“Dat ging vanzelf. De kinderen kwamen vrij snel. Met mijn vorige partner had ik het nooit over een gezin stichten gehad, maar met Remco was het vanzelfsprekend.”

Wat heb je jouw kinderen willen meegeven?

“Ga ervoor, heb het leuk, ontdek dingen. Durf anders te zijn. Zoek de grenzen op en durf eroverheen te stappen. Ik heb dat ook allemaal gedaan. Maar uiteindelijk, en dat is het allerbelangrijkst: je bent het waard om er te zijn.”

Met lede ogen ziet Anniko haar kinderen nu worstelen met alle coronabeperkingen. Het doet haar veel als moeder. “Mijn dochter, die in 2019 aan haar studie in Leiden begon, zit bij allerlei clubjes en lijdt er enorm onder dat veel niet mag,” zegt ze. “De online colleges werken ook niet voor haar. Mijn zoon, die sinds dit studiejaar Journalistiek doet in Zwolle en bij ons in een hutje op het erf woont, had eerst nog één dag fysiek les. Ook dat is nu voorbij. Ze missen de sociale contacten. Ik vind het echt zielig. Maar ik kan die pijn niet verlichten, want gezellig dingen met je moeder doen, is echt anders dan slap

Anniko's favorieten

Misdadserie: “Ik kijk graag naar

Midsomer murders, mijn dochter vindt dat ook leuk. Het is mega-Engels en niet heel spannend. Maar er is al genoeg spanning in mijn leven.”

Thrillerschrijver: “Charles den Tex; hij heeft een aantal keer de Gouden Strop gewonnen, de prijs voor spannende romans. Hij schrijft heerlijk fijne zinnen.”

Koken: “Ik sta altijd te neuriën in de keuken. Ik vind koken ontspannend en leuk, omdat ik er mensen blij

mee maak. Ik experimenteer vaak met ingrediënten die toevallig aanwezig zijn; het is elke keer een verrassing hoe het smaakt.”

Sport: “Ik ben a-sportief, maar ik wandel veel in het bos met ons hondje. Het helpt me mijn hoofd leeg te maken.”

Hobby: “Knutselen. Tijdens de verhuizing ben ik één keer in paniek geraakt: ik was mijn kratjes met knutselspullen kwijt. Afgelopen kerst hebben we met foamboard een heel kerstdorp gemaakt.”

Bezit: “Mijn fotoboeken! Als ik die kwijtraak... Nee, niet mijn ridderorde. Al vond ik het heel bijzonder dat de politie, het OM en mijn werkgever mij dat gunden. Ze hebben fantastische aanbevelingsbrieven geschreven. Ik ben enorm trots op dat programma en dat ik daar al vijftien jaar de schatbewaarder van mag zijn.”

‘Mijn grote geluk was dat ik een ontzettend leuke moeder heb.

Zij zorgde altijd voor een prettig thuis’

ouwehoeren met iemand van je eigen leeftijd. Ik kan hen ook niet helpen de wereld te ontdekken, en dat moeten ze nu juist doen. Dit zou de mooiste tijd van hun leven moeten zijn. Ze worden een beetje aan hun lot overgelaten, maar ik vind het knap hoe ze zich erdoorheen slaan.”

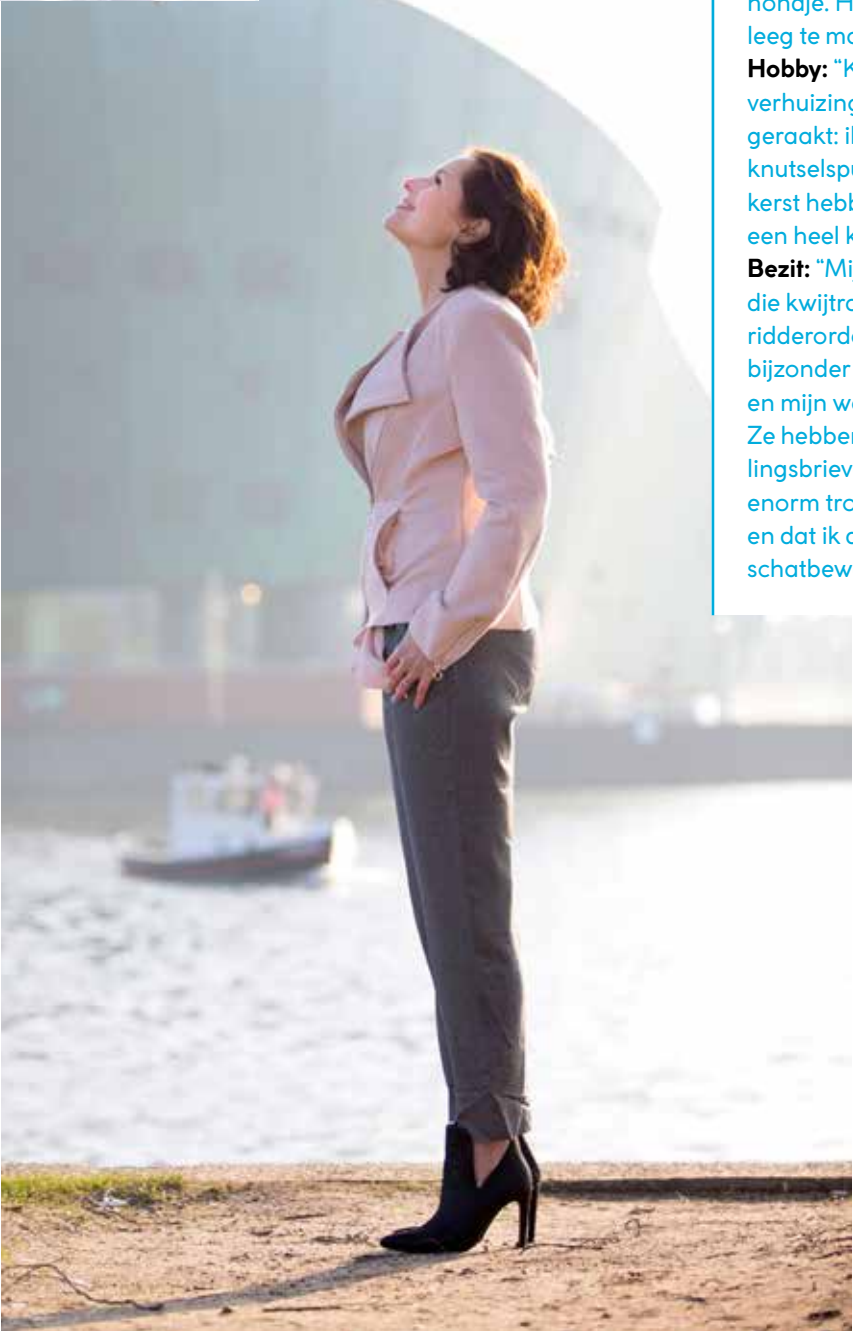
Hoe ervaar je het emptynestgevoel?

“Ik mis het zorgen en het gedoe van kinderen. Door hen blijf je ook een beetje bij de tijd; met wat ze lezen, op tv kijken en de muziek die ze luisteren. Anderzijds blijft er veel tijd over en heb ik meer vrijheid. Daarom ben ik dus op zoek naar iets groots ernaast, waarschijnlijk de pabo. Maar ik heb totaal niet het idee dat mijn leven nu voorbij is. Integendeel: er is nog veel te ontdekken, te verzinnen, te doen en te leren. Zolang mijn brein maar blijft werken, dat is mijn grote angst van het ouder worden. Wie ik ben, heeft alles te maken met hoe mijn hoofd werkt. En als dat het niet meer doet, ben ik Anniko niet meer en hoeft het leven van mij niet meer.”

Omdat je dan niet meer nuttig bent?

“Precies. Maar als mijn lijf het blijft doen, zie ik mezelf op mijn zeventigste zo in een weeshuis in Kenia werken. Lijkt me ontzettend leuk. En héél nuttig.”

Opsporing verzocht is elke dinsdagavond om 21.20 uur te zien bij AVROTROS op NPO 1. ■

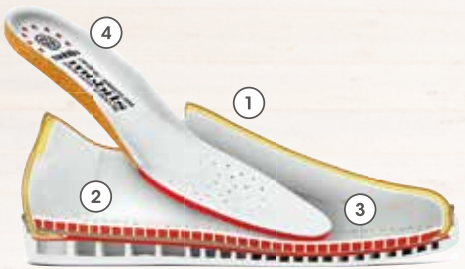

**mobils
ergonomic**

**GEEN PIJNLIJKE
VOETEN MEER.
HET LOOPWONDER.**

**4 STAPPEN NAAR
+VOETCOMFORT**

1 RONDOM SOFT-POLSTERING
Tegen druk- en knelpunten.	2 SOFT-AIR TECHNOLOGIE
Voor moeiteloos loopplezier.
3 PERFECTE PASVORM
Voor maximaal draagcomfort.	4 UITWISSELBAAR VOETBED
Uitneembaar voor eigen steunzool.

ELORINE model (dwarsdoorsnede)

www.mobilsshoes.com